

Innhold

Forord	5
---------------------	---

Kapittel 1

Lærernes læringsbaner	11
Hva er læringsbaner?	14
Posisjonering	17
Erfaring, posisjonering og refleksjon	18
«Skolekulturer»	20
Læreres læringsbaner – fire dimensjoner	20
Læringsbaner er dynamiske og alltid i bevegelse	21
Læringsbaner konstitueres av hvordan redskaper brukes og tolkes	21
Læringsbaner formes gjennom interaksjon i aktivitet	23
Læringsbaner og praksiser som kontekstoverskridende	23

Del 1

LÆRINGSBANER ER DYNAMISKE OG ALLTID I BEVEGELSE	27
--	----

Kapittel 2

Identitet som lærer	29
Identitet	30
Identitetsutvikling	31
Naturidentitet	31
Institusjonsidentitet	32
Diskursidentitet	33
Interesseguppeidentitet	36
Oppsummering	37
Oppsummering del 1	38

INNHOLD

Del 2

LÆRINGSBANER KONSTITUERES AV	
HVORDAN REDSKAPER BRUKES OG TOLKES	41

Kapittel 3

Sentrale redskaper i undervisningen	43
Psykologiske redskaper og læringsbaner	45
Sentrale redskaper i skolen	46
Læremidler på skolen	47
Redskaper som bringes inn i klasserommet av elevene	47
Deltakerstrukturer	49
Verdier, oppfatninger og holdninger	50
Språk og symboler	50
Medierende redskaper – en viktig del av læringsbaner	51
Fra kollektiv til individuell bruk av redskaper	52
Profesjonelle «stammekulturer»	54

Kapittel 4

Styringsdokumenter som medierende redskaper	56
Opplæringsloven og læreplanverket	58
Elevenes rett til et godt arbeidsmiljø	59
Leksehjelpordningen	60
Å vurdere sin egen undervisning	60
Politiske intensjoner og skolens praksis	61
Skikkethetsvurdering i høyere utdanning	62

Kapittel 5

Elev- og lærerbaserte erfaringer	69
Elevundersøkelsen	71
Lærerundersøkelser om arbeidsplaner	74
Arbeidstimer	76
Oppsummering av undersøkelsen	78
Et redskap i tilpasset opplæring	79
Fra undersøkelser til regler?	80

Kapittel 6

Undersøkelser om læreratferd	81
Læreplanverket for grunnskolen – generell del	81
Forskning om LK 06	85

INNHOLD

Evaluering av undervisning og læring - TALIS-undersøkelsen	87
Avslutning	89
Oppsummering del 2	90

Del 3

LÆRINGSBANER FORMES GJENNOM INTERAKSJON I AKTIVITET 93

Kapittel 7

Læreren som leder i klasserommet	95
Synlige læreprosesser i lys av dialogisme	98
Flerstemmighet	99
Dialogiske møtepunkter i din klasseledelse	100
Dialog med ulike perspektiver, ideer og paradigmer	101
Dialog med kulturelle redskaper	103
Dialog med konkrete kontekster	104
Lærerens dialog med andre aktører	105
Indre dialog	105
Klasserommet som verksted for utforskning og meningsskapning	106

Kapittel 8

Pedagogisk intervju som metode 108	
Intervju – en vei til kunnskap om eleven	111
Hvordan foregår det pedagogiske intervjuet?	112
Planlegging	112
Gjennomføring	114
Bearbeiding	117
Evaluering	118
Hva kan materialet brukes til?	119
Oppsummering del 3	120

Del 4

LÆRINGSBANER OG PRAKSISER SOM KONTEKSTOVERSKRIDENDE 123

Kapittel 9

Læreren som grensekrysser 125	
Hva er et aktivitetssystem?	127
Relasjonen mellom ulike aktivitetssystemer	128
Området mellom aktivitetssystemer	129
Læreren i grenseområder	130

INNHOLD

Grenseoverskridende personer	131
Grenseoverskridende redskaper	133
Læringspotensialet ved grensekryssing	135
Identifisering	137
Koordinering	139
Transformasjon	139
Hybridisering og krystallisering	140
Oppsummering del 4	141
Litteratur	143

